

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M. Rıza YALÇINKAYA

Bartın Milletvekili

TBMM Başkanlık Divanı Üyesi

Soma'da 301 madencimizin yaşamını yitirdiği facianın ardından TBMM'de, yeraltında çalışan maden işçilerinin çalışma koşullarını düzeltmeye yönelik, "İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun" kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. 3213 sayılı Maden Kanunu'na eklenen bir madde ile "Bu Kanun'un 2'nci maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden 'Linyit' ve 'Taşkömürü' çıkarılan işyerlerinde, yeraltında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından az olamaz" hükmü getirilmiştir. Ancak bu madde bazı maden sahipleri tarafından farklı yorumlanarak, maden işçilerinin mağduriyetine neden olan uygulamalar hayata geçirilmiştir.

Bu mağduriyet yaşanan yerlerden bir tanesi de, Türkiye Taşkömürü Kurumu'na (TTK) bağlı Amasra Müessese Müdürlüğü bünyesindeki Amasra-B sahasında rödovans usulüyle verilen alanda çalışmalar yapan HEMA Endüstri A.Ş.'ye ait işyerleridir. Bu işyerlerinde şirket 10 yıldır sözleşme hükümlerine aykırı bir şekilde taahhüt ettiği kömürü çıkarmayarak, hazırlık çalışmalarını yerin 400 ila 600 metre altında galeri açma şeklinde sürmektedir.

Torba Yasanın 11.09.2014 tarihinde yürürlüğe girmesinin ardından HEMA Endüstri AŞ, yer altında çalışan işçilere ücretlerini yasa hükümlerine uygun olarak vermesine rağmen, 17.10.2014 tarihinde şantiye girişlerine bir yazı asarak "çift asgari ücret uygulamasına son verdiğini" açıklamıştır. Firma bir sonraki ay ise çift asgari ücret uygulamasından kaynaklı olarak yatırılan paraları keserek, çalışanlarına 30 ile 190 TL arası maaş yatırmıştır. Ancak işçilerin tepkisi üzerine bu farkı yeniden işçilere ödeyen firma, yatırılacak diğer ücretlerde çift asgari ücret uygulamasına uymayacağını açıklamış, bu farkı da 4 eşit parçada işçilerin maaşından kesmiştir. Firma bunun gerekçesini ise işçilere "Amasra'daki faaliyetlerimiz halen gerek mahkeme, gerek tedbir kararında ve gerekse bilirkişi raporunda ve gerekse TTK

61036

Kurumunun muhtelif yazılarında açıkça belirtildiği üzere hazırlık dönemi içerisinde. Üretim dönemine ve faaliyetine geçilmemiştir. Yasa hükmü gereğince 'taşkömürü' çıkartmadığımız için yeraltında çalışan işçilerimize asgari ücretin iki katından az olmayan bir ücretin ödenmesi mümkün değildir" şeklinde açıklamaktadır. Dolayısıyla firma kanun maddesini uygulamamakta ve yeraltında çalışan işçilere kanunda tanımlanan haklarını vermemektedir. Oysa, firmanın galeri açma çalışmaları sırasında yer altında çalışan işçiler de maden üretimi yapılan yerlerde çalışan işçiler kadar risk altındadır. Kaldı ki firmanın hazırlık çalışmaları sırasında da çok sayıda işçi yaşanan kazalar nedeniyle yaşamını yitirmiştir. İşçilerin yaşadığı bu mağduriyetin acilen giderilmesi gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında

1. HEMA Endüstri A.Ş. firmasının, yer altında çalışan işçilere yasanın emrettiği ücreti ödememesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. İşçilerin bu mağduriyetinin giderilmesi için gerekli talimatlar verilerek sorunun çözümü konusunda çalışma yapmayı düşünmekte misiniz?
3. TBMM'nin çıkardığı bir kanunu uygulamakta direnen firma hakkında herhangi bir cezai işlem yapmayı düşünüyor musunuz?